

Dosar nr. 1532/2/2015

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Sentiința civilă nr. 1806/2015
Ședința publică de la 22 Iunie 2015
Completul compus din:
PREȘEDINTE ALINA POHRIB
Grefier MARGA PĂDUREANU

Pe rol soluționarea în contencios administrativ și fiscal a acțiunii formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII în contradictoriu cu pârâtul MIU CONSTANTIN, având ca obiect „constatarea calității de lucrător/colaborator al securității (OUG nr.24/2008)”.

La apelul nominal făcut în ședința publică a răspuns reclamantul reprezentat de consilier juridic cu delegație de reprezentare la dosar, lipsă fiind pârâtul.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefier după care,

Curtea în raport de dispozițiile art. 131 NCPC pune în discuție competența instanței în soluționarea cauzei.

Consilierul juridic al reclamantului arată că instanța competentă să soluționeze prezenta cauză atât din punct de vedere teritorial, material cât și funcțional, este CAB-SCAF.

Curtea apreciază că este competentă în soluționarea cauzei prin raportare la dispozițiile exprese ale OUG nr. 24/2008, care se referă la competența exclusivă a Curții de Apel București.

În ceea ce privește durata estimativă a soluționării prezentei cauzei, consilierul juridic al reclamantului apreciază că la acest termen se poate soluționa cauza.

Curtea apreciază că o zi este suficientă pentru soluționarea prezentului litigiu.

Curtea constată că prin întâmpinare *pârâtul a invocat excepția de neconstituționalitate*, fără a arăta în clar care sunt textele pe care acesta le apreciază ca neconstituționale și nici articolele din Constituția României pe care le apreciază a fi încălcate.

Acordă cuvântul pe cererea de sesizare a Curții Constituționale.

Consilierul juridic al reclamantului solicită respingerea cererii de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate.

Curtea, având în vedere că cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate este informă, pârâtul nu a indicat textele legale apreciate neconstituționale și nici textele din Constituția României pe care le apreciază ca fiind nesocotite, în temeiul art. 29 din legea nr. 47/1992 rep. va respinge această cerere ca inadmisibilă.

Va constata, cu ocazia analizei admisibilității cererii de sesizare, că nu sunt întrunite condițiile legale pentru sesizarea Curții Constituționale, neputându-se aprecia asupra relevanței excepției asupra soluționării fondului cauzei în lipsa unor elemente esențiale de natură la a conduce către o astfel de legătură.

Curtea acordă cuvântul părților în susținerea probatoriului.

Consilierul juridic al reclamantei solicită încuviințarea probei cu înscrisurile atașate deja la dosar.

Curtea încuviințează pentru reclamant proba cu înscrisurile atașate la dosar, iar în ceea ce îl privește pe pârât, prin raportare la dispozițiile art. 205 alin 2 lit.d NCPC va constata că acesta nu a indicat prin întâmpinare probele de care înțelege să se folosească.

Constatând că nu mai sunt cereri de formulat, probe de administrat ori excepții de invocat, Curtea apreciază cauza în stare de judecată și acordă cuvântul pe fond.

Consilierul juridic al reclamantei solicită admiterea acțiunii astfel cum a fost formulată și să se constate că sunt îndeplinite condițiile pentru a se aprecia cu privire la calitatea pârâtului de lucrător al Securității. Aceasta, în calitatea sa de ofițer de Securitate, timp de 4 ani a dirijat rețeaua informativă cu scopul de a afla informații private referitoare la persoana urmărită. Solicită să se aibă în vedere întreg materialul probator depus la dosar și să se constate că activitățile desfășurate de pârât au îngrădit dreptul unor persoane la viața privată.

CURTEA

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei instanțe la data de 11.03.2015 sub nr. de mai sus, reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII a chemat în judecată pe pârâtul MIU Constantin, pentru ca în contradictoriu cu acesta să se constate calitatea pârâtului de lucrător al Securității.

În motivarea acțiunii, reclamantul arată că prin cererea nr. P 2683/13/15.04.2014, adresată C.N.S.A.S. de către domnul [REDACTAT], s-a solicitat verificarea sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității, pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea unui dosar de urmărire în care pârâtul a întocmit mai multe acte de natură a afecta dreptul la viață privată.

Arată reclamantul că în fapt, așa cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatare nr. Dl/1/2189/24.09.2014, precum și din înscrisurile anexate cererii, pârâtul a avut calitatea de angajat al fostei Securități, cu grad de locotenent în cadrul Inspectoratului Județean Prahova, Serviciul II/A (1984,1985,1986). Potrivit documentelor din dosarul nr. I 257756, pârâtul a participat în mod activ la urmărirea informativă a titularului dosarului, semnalat că „în mod repetat, sub influența știrilor transmise de postul de radio <Europa Liberă>, a comentat negativ politica partidului și statului nostru, a adus injurii unor înalte personalități, și-a exprimat intenția de a pleca în mod ilegal din țară, iar în anul 1982 a aderat la gruparea constituită de C. M. C. intitulată <Sindicatul Liber Român>”.

Arată reclamantul că pârâtul a procedat la dirijarea surselor „VASILESCU ION”, „VIRGIL”, „ȘERBĂNESCU”, „ARHIRE VICTOR”, „GHEORGHE”, după cum urmează:

- „Sursa a primit ca sarcini să stabilească cu exactitate antecedentele sus-numitului și comentariile pe care le face”;
- „Sursa a primit ca sarcină să stabilească în continuare comportarea sus-numitului, relațiile sale și comentariile pe care le face”;
- „Sursa a primit ca sarcină ca în măsura posibilităților să stabilească domiciliile la care merge A. P. sau cu cine este el prieten mai apropiat să îl viziteze la domiciliu.”;
- „Sursa a primit ca sarcină să stabilească și în continuare comentariile acestuia, atitudinea de la locul de muncă, precum și relatările lui”;
- „Sursa a primit ca sarcină să stabilească în continuare comentariile acestuia și atitudinea de la locul de muncă”;
- „Sursa a fost instruită să stabilească cine este persoana care i-a facilitat legătura lui A. cu medici. În procesul documentării activității acestuia va fi audiată și D. M. de la D.J.P.T.T.”;
- „Să continue discuțiile cu obiectivul pentru a stabili numele doctorilor și alte relații. Să stabilească comentariile acestuia. Să ne semnaleze la timp activitatea și comportarea la locul de muncă”.

Reclamantul învederează faptul că, ulterior obținerii acestor informații, la propunerea pârâtului, obiectivul a fost avertizat de către organele de Securitate, la data de 11.02.1986, măsura avertizării fiind una dintre cele mai umilitoare pentru demnitatea individului, deoarece presupunea ca în fața organelor de Securitate și de cele mai multe ori și a organelor de partid sau a colectivului din care făcea parte persoana urmărită să fie

constrânsă a-și recunoaște „faptele” (diverse „manifestări împotriva regimului comunist”) și să se angajeze că nu va mai recurge la astfel de manifestări.

Arată reclamantul că documentele din dosar dovedesc implicarea subofițerului în acțiunea informativă deschisă asupra titularului dosarului.

Simpla obținere a unor informații cu caracter personal referitoare la cei urmăriți de Securitate, fără cunoștința și fără acordul acestora și pentru motive care nu aveau de a face cu apărarea intereselor naționale, constituia o violare a dreptului la viață privată.

Definiția legală a noțiunii de lucrător nu presupune situațiile în care respectivele persoane (ofițeri, subofițeri) încălcau întregul sistem juridic în vigoare înainte de 1989, ci doar cazurile în care aceștia suprimau sau îngreunau „drepturi și libertăți fundamentale ale omului”.

Din punct de vedere al legiuitorului, este irelevant dacă aceste încălcări sau limitări aveau susținere legală sau regulamentară.

Reclamantul arată că pârâtul, prin activitățile desfășurate, a îngreunat drepturile și libertățile fundamentale, garantate de legislația din acea vreme. În speță, îngreunarea drepturilor s-a produs în momentul în care ofițerul a propus interceptarea corespondenței acestuia, precum și prin dispunerea unor măsuri prin care să se obțină informații despre viața privată și anturajul acestuia.

Definiția legală a noțiunii de lucrător nu presupune situațiile în care respectivele persoane (ofițeri, subofițeri) încălcau întregul sistem juridic în vigoare înainte de 1989, ci doar cazurile în care aceștia suprimau sau îngreunau «drepturi și libertăți fundamentale ale omului». Din punctul de vedere al legiuitorului, este irelevant dacă aceste încălcări sau limitări aveau susținere legală sau regulamentară.

Așa cum rezultă din toate documentele cuprinse în Nota de Constatate, activitatea pârâtului se remarcă prin acțiunile ce au avut ca efect îngreunarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, fiind astfel îndeplinite condițiile impuse de legiuitor prin art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008, pentru a se putea constata calitatea de „lucrător al Securității”.

Pârâtul a formulat *întâmpinare*, arătând că reclamantul se afla într-o grava eroare, deoarece petentul [redacted], nu este persoana urmărită în dosarul anexat în copie cererii, ci numitul [redacted].

A arătat pârâtul că înțelege să invoce excepția neconstituționalității actelor normative care reglementează CONSILIUL NATIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR, pentru: încălcarea grava a prezumției de nevinovăție prin interpretări abuzive, acordarea unor atribuții jurisdicționale CNSAS, subrogarea CNSAS în dreptul cetățeanului de a avea acces liber la justiție pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime, subrogarea de către CNSAS a instituției AVOCATUL POPORULUI, neacordarea lucrătorilor Securității vizați a dreptului de a se apăra în fața COLEGIULUI CNSAS, desemnarea ca unica instanță de judecată a TRIBUNALULUI BUCUREȘTI, SECȚIA CONTENCIOS ADMINISTRATIV, respective a CURȚII DE APEL BUCUREȘTI, după validarea OUG. 24/2008, necompetența instanțelor de contencios care sesizate în orice mod și de orice petent, instituție sau entitate, nu pot examina, judeca sau nu se pot pronunța în ce privește aspecte sau fapte ce țin de ordinele, regulamentele sau comandamentele militare.,

În final, pârâtul a solicitat respingerea acțiunii, ca nefondată.

Reclamantul a formulat *răspuns la întâmpinare*, arătând că potrivit art. 11 alin 1 din OUG nr. 24/2008 singura instanță competentă să aprecieze asupra calității de lucrător al fostei Securități este Curtea de Apel București, astfel că în mod corect a fost sesizată această instanță cu prezenta cerere de chemare în judecată.

De asemenea, în privința persoanei care a formulat sesizarea cu privire la constatarea calității de „lucrător”, arată reclamantul că aceasta este [redacted], care

este una și aceeași persoană cu [REDACTAT], deoarece conform sentinței nr. 7581/2001 a avut loc o schimbare a numelui acestuia din [REDACTAT] în [REDACTAT].

Pe fondul cauzei, reclamantul arată că pârâtul a deținut calitatea de „lucrător” al fostei Securități, iar aceasta este dovedită de înscrisurile atașate cererii de chemare în judecată care dovedesc că a întreprins activități de natură a restrânge dreptul la viață privată al persoanelor garantat de Constituție.

La termenul din 22.06.2015 Curtea a respins ca inadmisibilă cererea pârâtului de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate, cu motivarea din practica prezentă hotărâri.

În cauză s-a administrat proba cu înscrisuri.

Analizând actele și lucrările dosarului, Curtea constată următoarele:

În fapt, pârâtul a avut gradul de locotenent în cadrul Inspectoratului Județean Prahova, Serviciul II/A în perioada 1984 -1986, aspect necontestat și rezultat din înscrisurile atașate la dosar (note informative).

În această calitate, aspect de asemenea necontestat, a dispus măsuri/a trasat sarcini în cadrul operațiunii de urmărire informativă a numitului [REDACTAT], cu privire la activitățile pe care trebuiau să le desfășoare sursele „Vasilescu Ion”, „Virgil”, „Șerbănescu”, „Arhire Victor” și „Gheorghe” în activitatea lor de urmărire a acestuia.

Numitul [REDACTAT], titularul sesizării adresate reclamantului, este una și aceeași persoană cu numitul [REDACTAT], acest aspect fiind dovedit de reclamantul CNSAS cu înscrisul atașat la dosar la fila 68, reprezentând extras din registrul de stare civilă al Primăriei Dumbrava – jud. Prahova, conform căruia titularul sesizării și-a schimbat numele din [REDACTAT] în [REDACTAT] în baza sentinței civile nr. 7581/2001.

Sarcinile trasate au fost evidențiate sub formă olografă în cuprinsul Notelor informative atașate în copie la dosar (filele 24-26, 29 -35, 37, 38) și se referă la instruirea surselor cu privire la „urmărirea comentariilor și atitudinii suspectului la locul de muncă”.

De asemenea, potrivit Raportului de la filele 20-21, pârâtul în calitate de Ofițer Operativ II a propus avertizarea numitului [REDACTAT] la sediul Depoului CFR Ploiești – locul de muncă al acestuia, cu participarea factorilor de conducere din unitate, măsură care a și fost dusă la îndeplinire, potrivit referatului atașat la filele 22-23.

Măsura avertizării numitului [REDACTAT], propusă inclusiv de pârâtul din prezenta cauză, s-a realizat pentru „comentarii dușmănoase la adresa politicii partidului și statului nostru și pentru executarea necorespunzătoare a sarcinilor de serviciu de natură să pună în pericol siguranța circulației pe CFR”.

Așa cum rezultă din înscrisul menționat, măsura a fost dispusă ca urmare a faptului că, în procesul urmăririi informative, documentării și cercetării activității, s-a stabilit că suspectul, sub influența emisiunilor audiate la postul de radio „Europa Liberă”, a făcut comentarii ostile politicii partidului și statului, proferând injurii și calomnii la adresa conducerii superioare de partid și stat.

În drept, Curtea reține că art. 2 alin. 1 lit. a) din OUG nr. 24/2008 definește noțiunea de lucrător al Securității, ca fiind „orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului”.

Totodată, se impune a se menționa și preambulul OUG nr. 24/2008, cu valoare de scurtă expunere de motive, legiuitorul arătând că „În perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare

împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale. Aceasta îndreptățește accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității”.

În lămurirea noțiunii de « lucrător al Securității » trebuie avute în vedere atât «litera» normei juridice, dar și «spiritul» acesteia care se regăsește în primul rând în scurta expunere de motive cuprinsă în preambulul OUG nr. 24/2008, de unde rezultă că rațiunea reglementării deconspirării Securității reiese din „*permanenta teroare* [exercitată de puterea comunistă, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice] *împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale*”.

Pe cale de consecință, din interpretarea textelor rezultă că, pentru a se constata în privința unei persoane calitate de *lucrător al Securității*, este necesară întrunirea a două condiții cumulative, respectiv:

(1) să fi fost *ofițer sau de subofițer* al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 – 1989 și

(2) să fi *desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului*.

1/ În ceea ce îl privește pe pârâțul MIU Constantin, Curtea constată că este îndeplinită prima dintre condițiile menționate.

Pârâțul nu a contestat că a fost lucrător al Securității, iar această calitate este dovedită prin activitatea de urmărire desfășurată și prin raportare la modul în care legea definește noțiunea de „lucrător al Securității”.

Astfel, din redactarea OUG nr.24/2008 se poate observa că se reține o asemenea calificare nu doar în sarcina unui ofițer sau subofițer de Securitate, ci și a unui ofițer sau subofițer de Miliție cu atribuții pe linie de Securitate.

Pârâțul a avut în perioada 1984-1986 calitatea de Locotenent în cadrul Inspectoratului Județean Prahova și, din analiza lucrărilor atașate de CNSAS în dosar, rezultă că îndeplinea atribuții pe linie de Securitate. Spre a ajunge la o asemenea concluzie, Curtea observă suplimentar și natura informațiilor ce se intenționa a fi obținute de partea pârâtă despre numitul [REDACTAT].

Observă Curtea din înscrisurile de la dosar că pârâțul, în activitatea desfășurată, a dispus cu privire la modalitatea de supraveghere și urmărire a numitului [REDACTAT], instruind în acest sens mai multe surse, în scopul de a determina care este anturajul acestuia, scopul întâlnirilor cu prietenii, programele de radio pe care le audiază, atitudinea la locul de muncă și care este conținutul convorbirilor acestuia cu diverse alte persoane din anturaj.

În consecință, față de cele arătate mai sus, Curtea concluzionează că scopul vizat de pârâțul Miu Constantin, în calitate de Locotenent al Inspectoratului Județean de Poliție Prahova, prin sarcinile trasate informatorilor la adresa persoanei urmărite informativ, nu era unul specific activității obișnuite de ordine și siguranță publică, nefiind orientat înspre infraționalitatea obișnuită ce intra în atribuția unui astfel de agent al forței publice, ci avea un pronunțat caracter politic, fiind în legătură cu o persoană bănuită a fi fost opozant al regimului comunist, interesând opiniile și activitățile extraprofesionale ale numitului [REDACTAT].

Fiind de notorietate că o asemenea activitate era la acea vreme proprie Securității, Curtea deduce în raport de probele administrate că pârâțul avea atribuții pe linie de Securitate în zona în care activa.

2/ Apreciază Curtea că este îndeplinită și cea de-a doua condiție prin prisma activităților pe care pârâțul le-a desfășurat.

Astfel, prin mențiunile olografe din cuprinsul notelor informative de la dosar, pârâțul a dirijat surse din anturajul numitului [REDACTAT] să obțină informații privind viața privată a acestuia, „*să urmărească permanent activitatea suspectului*”, „*să stabilească ce persoane îl vizitează la domiciliu*”, „*să stabilească comentariile acestuia*”.

de la locul de muncă, precum și relatările lui”, „să stabilească cine este persoana care i-a facilitat legătura lui Anton cu medici care l-au tratat și i-au făcut rost de medicamente din Italia”, „să continue discuțiile cu obiectivul pentru a stabili numele doctorilor și alte relații, să stabilească comentariile acestuia”

Toate aceste note informative apar ca rezultat al activității de supraveghere informativă a numitului [REDACTED], dispusă inclusiv de pârâtul din prezenta cauză.

De asemenea, trebuie remarcat și faptul că activitatea de urmărire informativă s-a soldat și cu aplicarea unei sancțiuni numitului [REDACTED], respectiv cu aplicarea măsurii avertizării, care a fost propusă inclusiv de pârât și care a fost dusă la îndeplinire în fața conducerii unității în care [REDACTED] își desfășura activitatea, supunându-l unei măsuri umilitoare pentru demnitatea persoanei.

Or, prin prisma unei astfel de activități a pârâtului, concretizată în toate acțiunile menționate anterior, a intervenit o atingere a vieții private a numitului [REDACTED], drept garantat de art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 10 septembrie 1948, semnată de România la 14 decembrie 1955.

Respectarea vieții private este menită să asigure dezvoltarea, fără interferențe exterioare, a personalității fiecărui individ, inclusiv în relație cu alte ființe umane, existând o zonă de interacțiune a persoanei cu ceilalți, chiar și într-un spațiu public, care poate intra în aria vieții private.

Or, ținerea vieții private sub observație cu ajutorul agenților și informatorilor, pentru cunoașterea conduitei persoanei respective, privește tocmai această zonă de interacțiune într-un spațiu care intra în zona vieții private.

Totodată, o asemenea conduită aducea atingere și libertății de exprimare consacrate de art. 19 din aceeași Declarație Universală a Drepturilor Omului, incluzând libertatea de a avea opinii fără imixtiune din afara, precum și libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei prin orice mijloace și independent de frontierele de stat.

După cum rezultă din art. 2 alin. 1 lit. a) teza finală din O.U.G. nr. 24/2008, activitățile desfășurate de lucrătorul Securității pot suprima, dar pot deopotrivă și îngreuna drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

Reține Curtea că activitățile desfășurate de pârât au determinat îngreunarea dreptului la viață privată, prin imixtiunile în viața de zi cu zi a persoanei urmărite și prin cercetarea la nivel informațional a numitului [REDACTED].

Curtea va înlătura apărările pârâtului referitoare la aceea că cele întreprinse au reprezentat cercetări ale unor fapte cu caracter penal, ce nu pot fi cenzurate de instanța civilă, având în vedere că art. 2 alin. 1 lit. a) din O.U.G. nr. 24/2008 nu exclude de sub incidența sa situațiile în care lucrătorul Securității acționa în limitele „atribuțiilor de serviciu”.

Voința legiuitorului este în sensul de a se constata calitatea de lucrător al Securității nu doar a aceluia care a acționat cu nerespectarea drepturilor conferite cetățenilor de normele legale recunoscute de statul comunist, ci și a aceluia care, acționând în limitele și cu respectarea atribuțiilor ce îi reveneau, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngreunat drepturi și libertăți fundamentale ale omului. În plus, față de formularea art. 2 alin. 1 lit. a) din O.U.G. nr. 24/2008, era suficient ca prin respectivele activități să se producă doar o îngreunare a drepturilor și libertăților fundamentale.

Față de toate aceste considerente, Curtea urmează a admite acțiunea și a constata că pârâtul a fost „lucrător al Securității” potrivit art.2 alin.1 lit.a) din O.U.G.nr.24/2008.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE :

Respinge cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate.

Admite acțiunea formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII cu sediul în București str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul MIU CONSTANTIN domiciliat în comuna [REDACTAT].

Constată că pârâtul a fost lucrător al Securității, în sensul art. 2 lit. a din OUG nr. 24/2008.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare, cererea de recurs urmând a fi depusă la Curtea de Apel București.

Pronunțată în ședință publică, azi 22.06.2015.

Președinte
ALINA POHRIB

Grefier
MARGA PĂDUREANU

Red. AP/ 15 Iulie 2015/ 4 ex.

CONFIRM CU
ORIGINALUL